

skønt Forskellen mellem deres Tilbud og de to særdeles lave Tilbud fra Hohenzollern og Brüssel var saa betydelig. Dertil vil jeg sige: Ja, det vil jeg gaa med til, og jeg vil gøre det af den Grund, at jeg meget gerne ønskede, at Frichs Efterfølgere skulde have Lov til at begynde denne Fabrikation, og det er min Overbevisning, at naar Frichs Efterfølgere faa Lov til nu at begynde denne Fabrikation, og de anskaffe de nødvendige Maskiner og det nødvendige Værktøj, saa vil dette Firma være saa stærkt interesseret i at kunne fortsætte denne Fabrikation, at det vil gøre sig al mulig Flid for i Fremtiden at kunne staa sig i Konkurrencen overfor Udlandet. Jeg vil altsaa gaa med til dette for at gøre et Forsøg, for at faa Sagen i Gang. Men jeg vil ikke binde mig udover dette Forsøg, som nu skulde gøres i Aar. Hvis det saa viser sig, at Frichs Efterfølgere ikke kunne holde den udenlandske Konkurrence Stangen, ja, saa ser jeg ikke bedre, end at saa maatte vi opgive at bygge Lokomotiver her i Landet og som hidtil gaa til Udlandet og købe Lokomotiverne der.

Men her er der ogsaa en anden Side af Sagen, som vi maa erindre, nemlig det, at Kvaliteten af de Maskiner, vi faa byggede paa vore Fabrikker, staa langt over den Kvalitet, vi faa, naar vi købe Lokomotiver i Udlandet. Det er ikke let for Statsbanerne at øve Tilsyn med en udenlandsk Fabrik. De store udenlandske Fabrikker betragte jo os herhjemme som nogle ganske smaa Kunder og tillade ikke meget Tilsyn eller megen Indblanding. De ere meget afvisende overfor det Tilsyn, vi sende ned, men et Tilsyn udøvet paa en af vore hjemlige Fabrikker kan gøre sig stærkt gældende, og derfor faa vi gode Varer, som i Længden maaske ere meget billigere end de, vi faa i Udlandet.

Der bliver sagt, at Statsarbejde er dyrt, dyrere end Arbejde fra de private Værksteder. Det er let nok at fremsætte en saadan Paastand, og det kan naturligvis have sin Vanskelighed at føre Bevis for det modsatte, men jeg skal dog tillade mig at nævne nogle Tal, som tale stærkt til Fordel for Statsarbejde. Jeg skal nævne de tre Dampfærger „Korsør“, „Nyborg“ og „Sjælland“. De have i Løbet af 5 Aar 8 Gange været til Eftersyn paa Orlogsværftet og 7 Gange hos Burmeister & Wain. Arbejdet har gennemgaaende været det samme paa begge Værfter, og Gennemsnitsprisen for Dokning og Reparationer har stillet sig saaledes: Paa Or-

logsværftet 23,972 Kr. og hos Burmeister & Wain 28,685 Kr. Det vil sige, at Orlogsværftet var 16½ pCt. billigere end det private Værft, og i Orlogsværftets Priser er — det kan jeg sige til Oplysning for Forsvarsministeren, der kom ind paa det forgangen Dag — medregnet 20 pCt. af Arbejdslønnen som Værftets Fortjeneste. Jeg skal nævne et andet Eksempel: Vi kende alle de to Panserskibe „Herluf Trolle“ og „Olfert Fischer“. De ere af ens Type og byggede omtrent for samme Bekostning. „Herluf Trolle“ har faaet sine Hovedmaskiner hos Burmeister & Wain, og disse Maskiner kostede 334,000 Kr. Til Søsterskibet „Olfert Fischer“ byggede Orlogsværftet lignende Maskiner for 311,000 Kr., altsaa 23,000 Kr. billigere end det private Værft. Jeg skal nævne et tredje Eksempel: Torpedobaaden „Havhesten“ er bygget paa en engelsk Fabrik Thornycroft, og den kostede 238,676 Kr., medens „Nordkaperen“, en lignende Type, er bygget paa Orlogsværftet for 228,400 Kr., det er altsaa billigere fra Orlogsværftet end fra Udlandet. Jeg skal nævne, at to af følgende fire af Flaadens Transportbaade Nr. 22, 23, 24 og 25, der alle ere ens, ere byggede paa Orlogsværftet og have kostet 90,971 Kr., de to andre ere byggede paa Helsingørs Skibsværft for 97,234 Kr. Det er ogsaa en ret betydelig Besparelse til Fordel for Statsværkstedet. Jeg skal nævne et nyt Eksempel: Lodsdamperen „Skagerak“ er bygget i Aaret 1899 paa Orlogsværftet. Denne Lodsdamper havde Burmeister & Wain tilbudt at bygge for 161,100 Kr. Helsingør Skibsværft havde tilbudt at bygge den for 141,000 Kr., men Orlogsværftet paatog sig at bygge den for 145,972 Kr. Altsaa næsten 5,000 Kr. mere, end Helsingørs Skibsværft vilde have gjort det for, men dog alligevel næsten 15,000 Kr. billigere end Burmeister & Wain. Saa man kan sige, at Orlogsværftet ogsaa i dette Tilfælde bestod i Konkurrencen med de private Værksteder.

Og der kunde nævnes mange andre Eksempler. Saaledes har Orlogsværftet tidligere købt sine Støbejernsgranater paa private Værksteder og maatte betale dem med 1 Kr. 05 Øre Stykket. Nu have de selv lavet 37 mm Støbejernsgranater af samme Type og fremstillet dem for 75 Øre, altsaa 30 Øre billigere end de private Virksomheder. Og jeg vil nævne en anden Ting, f. Eks. Torpedomateriel. Panserskibet „Herluf Trolle“ har to Tværskibsundervandsudskydningsapparater, det ene